

Seat No. : _____

NF-136

November-2025

M.A., Sem.-III

501 : Gujarati

(ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - પ્રેમાનંદ)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. પ્રેમાનંદના સાહિત્યસર્જનનો સદષ્ટાંત પરિચય કરાવો. 14

અથવા

1. પ્રેમાનંદના જીવન-ઘડતરના પાસાંઓની વિશેષતાઓ જણાવો. 14

2. આખ્યાનના સ્વરૂપ-લક્ષણોની સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આખ્યાન સાહિત્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા આલોખો. 14

3. 'સુદામાચરિત્ર' આખ્યાનને આધારે આખ્યાનકાર તરફકે પ્રેમાનંદને મૂલવો. 14

અથવા

3. આખ્યાનના લક્ષણોને કેન્દ્રસ્થાને રાખી 'કુંવરબાઈનું મામેરું' આખ્યાનનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

4. 'ઓખાહરણ' આખ્યાનની વિશેષતાઓ જણાવો. 14

અથવા

4. આખ્યાનના લક્ષણોને આધારે 'રણયજ્ઞ' આખ્યાનની વિશેષતાઓ તપાસો. 14

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો :

14

- (1) નીચેના પૈકી અધૂરા રહેલા પ્રેમાનંદના ગ્રંથનું નામ આપો.
(a) દશમસ્કંધ (b) રણયજ્ઞ (c) નળાખ્યાન (d) ઓખાહરણ
- (2) આખ્યાનના પિતા તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
(a) પ્રેમાનંદ (b) નાકર (c) ભાલાણ (d) નરસિંહ મહેતા
- (3) પ્રેમાનંદને કવિત્વશક્તિ કોની કૃપાથી મળે છે ?
(a) શિક્ષક (b) મા-બાપ (c) શિષ્યો (d) મહાત્મા
- (4) 'નળાખ્યાન'ની નાયિકાનું નામ આપો.
(a) ઓખા (b) દમયંતી (c) ચિત્રલેખા (d) વિષયા
- (5) 'કુંવરબાઈનું મામેરું' આખ્યાનમાં કુંવરબાઈના સસરાનું નામ જણાવો.
(a) મદન મહેતા (b) રમેશ મહેતા (c) બાણભટ્ટ (d) શ્રીરંગ મહેતા
- (6) 'સાધુ પિતાને દુઃખ દેવાને મારે સીમંત શાને આવ્યું !' – આ પંક્તિ કોણ બોલે છે ?
(a) દમયંતી (b) મંદોદરી (c) સીતા (d) કુંવરબાઈ
- (7) 'સુદામાચરિત્ર' કૃતિના સર્જકનું નામ જણાવો.
(a) અખો (b) મીરાંબાઈ (c) પ્રેમાનંદ (d) દયારામ
- (8) 'એને આપતાં શું ઓછું થાત ? હું બ્રાહ્મણની ભાવક જાત'. – આ પંક્તિ પ્રેમાનંદના કયા આખ્યાનની છે ?
(a) સુદામાચરિત્ર (b) ઓખાહરણ (c) રણયજ્ઞ (d) કુંવરબાઈનું મામેરું
- (9) 'ઓખાહરણ' આખ્યાનની કડવા સંખ્યા જણાવો.
(a) 28 (b) 16 (c) 14 (d) 29
- (10) 'ફાટે કાગળ, કામિની ! ન બોલે ચિત્રામણ વાણી રે !' – આ પંક્તિ પ્રેમાનંદના કયા આખ્યાનની છે ?
(a) સુદામાચરિત્ર (b) ઓખાહરણ (c) રણયજ્ઞ (d) કુંવરબાઈનું મામેરું
- (11) 'રણયજ્ઞ' આખ્યાનના કર્તાનું નામ આપો.
(a) શામળ (b) પ્રેમાનંદ (c) રમણ સોની (d) ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
- (12) આજનો દહાડો લાગે મુને ધૂંધળો,
દીસે ઝાંખો દીનકર દેવ ;' – આ પંક્તિ પ્રેમાનંદના કયા આખ્યાનની છે ?
(a) રણયજ્ઞ (b) કુંવરબાઈનું મામેરું
(c) ઓખાહરણ (d) સુદામાચરિત્ર